

POZIV K PREDLOŽITVI DOKAZOV ZA POBUDO (brez ocene učinka)

Namen tega dokumenta je obvestiti javnost in deležnike o delu Komisije, da bodo lahko prispevali povratne informacije in učinkovito sodelovali pri dejavnostih posvetovanja.

Te skupine prosimo, da predložijo stališča o tem, kako Komisija razume vprašanje in možne rešitve, ter nam posredujejo vse morebitne ustrezne informacije.

⚠ Ta dokument je treba **zaključiti v čim zgodnejši fazi postopka priprave**, da se lahko povratne informacije deležnikov bolje upoštevajo.

NASLOV POBUDE	Racionalizacija zahtev glede poročanja
VODILNI GD – PRISTOJNA ENOTA	Generalni sekretariat, SG.A.2
VERJETNA VRSTA POBUDE	Še ni določena
OKVIRNA ČASOVNICA	2024–2025
DODATNE INFORMACIJE	–

Vsebina tega dokumenta je zgolj informativna. Ne prejudicira končne odločitve Komisije o tem, ali se bo pobuda izvajala, ali o njeni končni vsebini. Vsi elementi pobude, opisani v tem dokumentu, vključno z njeno časovnico, se lahko spremenijo.

Politično ozadje, opredelitev vprašanja in preverjanje subsidiarnosti

Politično ozadje

Konkurenčnost podjetij EU sta prizadela pandemija koronavirusa, ki je povzročila motnje v dobavnih verigah, ter ruska agresija proti Ukrajini, ki je poleg motenj povzročila tudi visoke stroške energije in naraščajoče cene, potem ko je Rusija začela izrabljati plin in hrano kot orožje.

Komisija je zato napovedala vrsto ukrepov za izboljšanje konkurenčnega položaja podjetij EU na svetovnih trgih. V sporočilu Dolgoročna konkurenčnost EU: pogled v obdobje po letu 2030 ([COM\(2023\) 168](#)) je bil poudarjen pomen regulativnega okvira, ki spodbuja rast, za podporo konkurenčnosti in produktivnosti podjetij EU. Komisija se je zavezala, da bo ponovno sprožila prizadevanja za racionalizacijo in poenostavitev zahtev glede poročanja za podjetja in uprave ter da bo prve predloge za zeleno, digitalno in gospodarsko tematsko področje predstavila pred jesenjo. Cilj je zmanjšanje takih bremen za 25 %, ne da bi se ogrozili povezani cilji politike. Po napovedi v sporočilu so bili zdaj sprejeti pomembni predlogi, drugi predlogi pa bodo še sledili, kot je podrobno opisano v delovnem programu Komisije za leto 2024.

Nadaljnji koraki za doseg tega cilja so podrobneje opisani v Svežnju pomoči za MSP ([COM\(2023\) 535](#)), sprejetem 12. septembra 2023. Vključujejo opredelitev prednostnih področij za racionalizacijo zahtev glede poročanja v sodelovanju z reprezentativnim sklopom podjetij, sektorskih združenj in nacionalnih organov ter pripravo konkretnih načrtov racionalizacije s strani služb Komisije za leto 2024.

Vprašanje, ki naj bi ga pobuda obravnavala

Ta pobuda je del prizadevanj Komisije za zmanjšanje obremenjujočih zahtev glede poročanja za podjetja (zlasti MSP) in javne organe. 55 % MSP meni, da so upravno breme ali regulativne ovire največje težave, s katerimi se srečujejo. Predvidljivo regulativno okolje in učinkovit institucionalni okvir ter ugodno poslovno okolje prispevajo h krepitvi konkurenčnosti, doseganju pravičnosti in zagotavljanju razbremenitve v luči najnovejših zaporednih kriz. „Zahteva glede poročanja“ je zahteva, ki izhaja iz zakonodaje EU ter organe držav članic, zasebne organizacije in/ali javne organizacije zavezuje, da pristojnim organom na ravni EU ali nacionalni ravni (načeloma redno) zagotavljajo strukturirane ali nestrukturirane (kvalitativne ali kvantitativne) podatke. Za namene tega poziva k predložitvi dokazov zahteve glede poročanja vključujejo tudi zagotavljanje informacij s strani podjetij drugim

podjetjem ali s strani podjetij potrošnikom, medtem ko postopki certificiranja, označevanja, izdajanja dovoljenj in podobni postopki niso vključeni¹.

Komisija uporablja širok nabor orodij za poenostavitev zakonodaje ter njeno lažje izvajanje in doseganje njenih koristi. Tekoči program ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT), ki obstaja od leta 2012, je namenjen sistematičnemu iskanju možnosti za poenostavitev zakonodaje EU in zmanjšanju bremen. Poleg tega Komisija od leta 2022 izvaja pristop, v skladu s katerim se je zavezala, da bo za vsak nov zakonodajni predlog, ki ustvarja novo upravno breme za podjetja in državljane, odpravila enakovredno obstoječe breme na istem področju politike ter da bo v največji možni meri nadomestila stroške prilagajanja (kot so stroški naložb), ki izhajajo iz njenih predlogov. Komisija je uvedla tudi obvezno preverjanje konkurenčnosti, s katerim želi zagotoviti upoštevanje vpliva svojih predlogov na konkurenčnost podjetij. Ta prizadevanja in orodja dopolnjujejo srednjeročni cilj racionalizacije zahtev glede poročanja in zmanjšanje z njimi povezanega upravnega bremena za 25 %, tako da se natančneje obravnavajo zahteve glede poročanja za podjetja in države članice, ki izhajajo iz zakonodaje EU.

Zahteve glede poročanja so potrebne za zagotovitev pravilnega izvajanja, spremljanja in vrednotenja zakonodaje EU, da se zagotovijo koristi predvidenih ciljev politike. Takšne zahteve so lahko tudi ekonomsko učinkovite, kadar nadomestijo 27 različnih zahtev držav članic. Vendar pa so lahko nekatere zahteve glede poročanja za podjetja ali države članice obremenjujoče ali drage. Zato namen te pobude ni popolna odprava obveznosti poročanja, temveč njihova racionalizacija. V ta namen bodo ob upoštevanju načela, da se ne ogrozijo cilji politike, odpravljene odvečne ali zastarele obveznosti poročanja ali obveznosti poročanja, ki povzročajo podvajanje dela, neučinkovite zahteve glede pogostosti in časa poročanja ter neustrezne metode zbiranja, ki so se uporabljale v preteklih letih.

S to pobudo želi Komisija za začetek opredeliti najbolj neučinkovite in najbolj obremenjujoče zahteve glede poročanja za podjetja in države članice ter poiskati načine za njihovo racionalizacijo (npr. s spremembo pogostosti poročanja), posodobitev (npr. z uvedbo digitalizacije) ali optimizacijo (npr. z uporabo načela „samo enkrat“, ki pomeni, da podjetjem ne bo treba sporočati istih podatkov za različne obveznosti poročanja, ali z nadomestitvijo 27 različnih vstopnih točk z eno na ravni EU, kadar je to mogoče).

Podlaga za ukrepanje EU (pravna podlaga in preverjanje subsidiarnosti)

– Pravna podlaga

Cilj pobude je opredeliti zahteve glede poročanja, ki izhajajo iz zakonodaje EU in jih je mogoče odpraviti ali racionalizirati, ne da bi to ogrozilo cilje politike. Ko bodo te zahteve opredeljene, bodo vsi prihodnji ukrepi Komisije temeljili na pravnih podlagah, na katerih temelji zakonodaja, v zvezi s katero so bile opredeljene takšne zahteve glede poročanja.

– Praktična potreba po ukrepanju EU

Ker je cilj pobude racionalizirati zahteve glede poročanja, ki izhajajo iz zakonodaje EU, lahko to vprašanje obravnava le EU. Predlogi za spremembo različnih zakonodajnih aktov, ki bodo pripravljene na podlagi te pobude, lahko zajemajo področja izključne in deljene pristojnosti. Poleg tega je predsednica Komisije Ursula von der Leyen v svojem govoru o stanju v Uniji države članice pozvala, naj sledijo temu zgledu in sprejmejo ukrepe za poenostavitev zahtev, naloženih na nacionalni ravni. To bi bilo treba razumeti tako, da se pobuda razširja na nacionalne ukrepe, s katerimi se pravila EU izvajajo na način, ki presega pravne zahteve, ali zaradi katerih so zahteve glede poročanja bolj zapletene, kot je potrebno za namene skladnosti s pravom EU.

B. Kaj naj bi pobuda dosegla in kako

To posvetovanje bo prispevalo k dokazom, ki bodo podlaga za ukrepe za racionalizacijo zahtev glede poročanja za podjetja in države članice, da bi se z njimi povezano upravno breme na srednji rok zmanjšalo za 25 %.

S tem pozivom k predložitvi dokazov želi Komisija pridobiti povratne informacije, zamisli in prispevke podjetij in držav članic EU glede tega, katere zahteve glede poročanja, ki izhajajo iz zakonodaje EU, veljajo za najbolj obremenjujoče v smislu časa in stroškov, potrebnih za njihovo izpolnitev, ter splošnih težav pri izpolnjevanju.

1) Komisija želi pridobiti informacije o področjih, na katerih so neučinkovite zahteve glede poročanja še posebej problematične, ter kvantitativne podatke o bremenu, ki ga te zahteve povzročajo.

2) Komisija želi pridobiti tudi konkretne zamisli za racionalizacijo, posodobitev ali optimizacijo, kot so odprava

¹ Slednji spadajo v področje uporabe programa ustreznosti in uspešnosti predpisov ter se izravnavajo v okviru pristopa „za enega sprejetega se eden odpravi“.

odvečnih zahtev, prilagoditev pogostosti poročanja, predlogi za digitalizacijo, uporaba načela „samo enkrat“, boljša uporaba drugih virov podatkov ali druga možna povečanja učinkovitosti. Vendar predlagane rešitve ne smejo ogroziti ciljev politike ali standardov ravnanja in zaščite.

Povratne informacije v okviru tega poziva k predložitvi dokazov bi se morale nanašati na zahteve glede poročanja, ki (neposredno ali posredno) izhajajo iz zakonodaje EU, in po možnosti zajemati naslednje elemente (ali nekatere od njih):

- Koliko časa in virov se na splošno nameni izpolnjevanju zahtev glede poročanja? Čim bolj podrobno navedite število ur na mesec/leto ali število zaposlenih, izraženo v ekvivalentu polnega delovnega časa, potrebnih za izpolnitev zahtev glede poročanja.
- Ali te zahteve izhajajo samo iz prava EU?
- Ali obstajajo posamezna področja (vrsta zahtev glede poročanja ali področja politike), ki so še posebej problematična?
- Za katere konkretne zahteve glede poročanja na teh področjih velja, da jih je težko izpolniti? Katere zahtevajo največ časa? Čim bolj podrobno navedite število ur na mesec/leto ali število zaposlenih, izraženo v ekvivalentu polnega delovnega časa, potrebnih za izpolnitev teh zahtev na konkretnih področjih.
- Katere zahteve glede poročanja so po vašem mnenju zastarele, nesorazmerne ali imajo zgolj omejeno uporabnost? Ali je namen zbiranja določenih informacij nejasen?
- Katere zahteve glede poročanja bi bilo mogoče (dodatno) digitalizirati in kako? Pri odgovoru upoštevajte tako zbiranje podatkov kot predložitve samega poročila.
- Za katere zahteve bi bilo mogoče zmanjšati pogostost poročanja?
- Katere zahteve glede poročanja se prekrivajo z drugimi zahtevami in bi jih bilo mogoče konsolidirati?
- Ali so katere zahteve glede poročanja nepotrebne, ker so zadevne informacije že dostopne javnim organom / EU prek drugih komunikacijskih kanalov ali informacijskih sistemov / podatkovnih zbirk?

Verjetni učinki

Pričakuje se, da bo racionalizacija zahtev glede poročanja, ki izhajajo iz zakonodaje EU, zmanjšala upravno breme za podjetja in države članice. V podjetjih, zlasti MSP, se bodo z racionalizacijo neučinkovitega poročanja sprostil viri za dejavnosti, ki spodbujajo rast. Če se zahteve glede poročanja za države članice, regionalne ali lokalne oblasti poenostavijo, lahko njihove uprave postanejo učinkovitejše in omejene vire uporabijo za opravljanje drugih nalog. Poleg tega lahko odvečne zahteve, naložene državam članicam, vplivajo tudi na podjetja, ki morajo te podatke sporočiti pristojnim nacionalnim organom.

Z izboljšanjem stroškovne konkurenčnosti podjetij naj bi ta pobuda prispevala k cilju trajnostnega razvoja št. 8 (dostojno delo in gospodarska rast) in št. 9 (industrija, inovacije in infrastruktura). Poleg tega bo prispevala k cilju trajnostnega razvoja št. 16 (mir, pravičnost in močne institucije) ter še posebej k razvoju učinkovitih, odgovornih in preglednih institucij ter zagotovila na potrebah temelječe, vključujoče in reprezentativno odločanje.

Prihodnje spremljanje

Komisija bo na podlagi rezultatov tega poziva k predložitvi dokazov, drugih dejavnosti posvetovanja, ki so podrobno opisane v nadaljevanju, in podatkov, zbranih s pripravljanim delom, pripravila konkretne načrte racionalizacije za leto 2024 in pozneje. Prizadevala si bo tudi za vzpostavitev registra vseh zahtev glede poročanja, da bi spremljala ustreznost in uspešnost teh zahtev ter zmanjšala njihovo breme za 25 %.

V letni študiji bremena za leto 2023 bodo pregledno predstavljeni rezultati posvetovalnih in drugih dejavnosti, zlasti na prednostnih področjih, ki so jih opredelili deležniki.

C. Boljše pravno urejanje

Ocena učinka

Temu pozivu k predložitvi dokazov bodo sledili ukrepi. Za ukrepe z najpomembnejšimi učinki in izbirami politike bo opravljena ocena učinka v skladu s politiko Komisije za boljše pravno urejanje. Za druge ukrepe (zakonodajne in nezakonodajne) za uvedbo ciljno usmerjenih sprememb ocena učinka ne bo potrebna.

Strategija posvetovanja

Ta poziv k predložitvi dokazov je v vseh uradnih jezikih EU na voljo na portalu Komisije „*Povejte svoje mnenje*“, kjer lahko v naslednjih šestih tednih predložite povratne informacije. Dobrodošle so vse povratne informacije ali dokumenti o stališčih, ki vsebujejo odgovore na vprašanja iz zgornjega polja „B“, in vsi dokazi, ki jih podpirajo. Predložijo se lahko v katerem koli uradnem jeziku EU.

Dodatno javno posvetovanje v podporo racionalizaciji zahtev glede poročanja ne bo organizirano, vendar pa

bodo na podlagi prejetih povratnih informacij organizirane delavnice z deležniki iz podjetij/industrije (vključno z MSP) in predstavniki držav članic. K pobudi bo prispevala tudi platforma Pripravljeni na prihodnost (strokovna skupina na visoki ravni, ki jo sestavljajo predstavniki organizacij civilne družbe ter nacionalnih, regionalnih in lokalnih organov). Rezultati teh dejavnosti, ki bodo predstavljeni v letni študiji bremena za leto 2023, bodo pomagali usmeriti prizadevanja Komisije za racionalizacijo zahtev glede poročanja.

V skladu s politiko Komisije za boljše pravno urejanje za pripravo pobud, ki temeljijo na najboljših razpoložljivih spoznanjih, pozivamo tudi znanstvene raziskovalce, akademske organizacije, učene družbe in znanstvena združenja s strokovnim znanjem na področju zmanjšanja upravnega bremena, da predložijo ustrezne znanstvene raziskave (objavljene ali v fazi predtiska), analize in podatke o neučinkovitih zahtevah za poročanje. Komisijo zlasti zanimajo prispevki, v katerih je povzeto trenutno stanje znanja na zadevnih področjih.